

הצעות שינויים

א. לחוק צער בעלי-חיים (ניסויים בבעלי חיים) התשנ"ד-1994

פ/17/1983: הגברת הפיקוח על ניסויים:

הוגשה ע"י חברי הכנסת: דב חנין, זבולון אורלב, מיכאל מלכיאור, שלי יחימוביץ', יוסי ביילין, אחמד טיבי, גדעון סער, חנא סוייד

ההצעה כוללת שלושה שינויים העלולים לפגוע אנושות בחופש המחקר הביו-רפואי בישראל:

- א. להגדיל את המועצה ולפגוע ביחסי הכוחות העדינים בה ע"י הכפלת מספר נציגי העמותות המתנגדות לניסויים בבעלי חיים מ-3 ל-6.
- ב. להעמיד בראש המועצה שופט מחוזי או עליון בדימוס במקום נציג האקדמיה הלאומית למדעים. בעוד שכישורי שופט אינם רלבנטיים לתפקיד האדמיניסטרטיבי של יו"ר המועצה, היכולת לנהל דיון מקצועי עם בכירי המדענים הינה תנאי הכרחי לביצוע ענייני של התפקיד. ברור כי נציג האקדמיה למדעים מתאים יותר לביצוע מטלה זו.
- ג. למנות לוועדות הפנימיות (המוסדיות) המאשרות את הניסויים בבע"ח וטרינר של המועצה הארצית שהוכשר במזעור סבל ומניעת ניסויים מיותרים שימומן ע"י המועצה.

לדעתנו הצעת החוק כפי שהוגשה, איננה מאוזנת, ומן הראוי לשנותה על מנת למנוע פגיעה בפעילות המועצה הארצית לניסויים בבעלי חיים. המועצה נועדה לשם קביעת כללים למתן היתרים לעריכת ניסויים בבעלי חיים ודרכים לביצועם. זוהי ועדה ניהולית-אדמיניסטרטיבית שמטבע הדברים דורשת ייצוג של קשת רחבה של דעות ותחומי התמחות. המועצה כיום כוללת ייצוג של משרדי הממשלה השונים (8), אוניברסיטאות וארגוני רופאים (11), שרק מיעוטם עוסק במחקר בבעלי חיים), התעשייה (1) וארגונים המתנגדים לניסויים (3). במצב הנוכחי, ולצרכי איזון, במועצה חסרים נציגי ארגוני החולים כגון האגודות למלחמה בסרטן, סוכרת ולזכויות החולים. לארגונים אלה עניין רב בניסויים בבעלי חיים ובקדום מחקר ביו-רפואי. הצעת החוק אינה עונה לצורך זה. לעומת זאת, ההצעה מכילה הגדלת המועצה על ידי הרחבת הייצוג של המתנגדים עקרונית לכל ניסוי בבע"ח מ-13% ל-23%. הצעה זו לא תתרום להרחבת מגוון הידע, המיומנות והדעות במועצה. עם זאת, מועצה שכרבע מחבריה טוענים כי שום ניסוי בבע"ח לא הביא מעולם תועלת למדע עלולה לפגוע אנושות בקידום המדע והמחקר הביו-רפואי במדינת ישראל.

הערותינו הפרטניות להצעת החוק:

1. לסעיף הגדלת מספר החברים:
 - מספר חברי המועצה כיום (23) מייצג חלק ניכר מהאינטרסים והידע הדרושים (משרדי ממשלה שונים, אוניברסיטאות, וארגונים המתנגדים לניסויים).
 - רוב חברי המועצה, גם כיום, אינו מעורב בביצוע ניסויים בבעלי חיים.
 - אין כל קשר בין מספר חברי המועצה והפיקוח על הניסויים. הפיקוח נעשה בכל המוסדות על ידי הוטרינרים האמונים על בריאות ורווחת בעלי החיים מבחינת הכשרתם המקצועית ועליהם מפקחת ווטרינרית המועצה. תקצוב פעילות וטרינר נוסף של המועצה יגביר גם את הפיקוח.
 - הגדלת מספר החברים המתנגדים לניסויים עלול להביא לשיתוק פעולת המועצה, החנקת המחקר הביו-רפואי וגזיעת התעשייה הביו-טכנולוגית.
 - במידה ויש לשקול הגדלת מספר חברי המועצה, מן הראוי למנות בעלי אינטרסים וידע אשר אינם מיוצגים כראוי כמו ארגוני צרכני בריאות ונציגי ארגוני חולים במחלות קשות.
2. לסעיף החלפת נציג האקדמיה הלאומית למדעים בשופט כיו"ר המועצה:
 - אין רלוונטיות לכישורי שופט בתפקיד שאיננו שיפוטי במהותו.

- בחינת חקיקה מקבילה בישראל העלתה כי במקרים שבהם נדרש שופט לשמש כיו"ר ועדה הרי שעיקר תפקידו הוא שיפוטי, או כעין שיפוטי הדורש קביעת עובדות, זכאות או להכריע בעררים.
- בהתחשב בהיצע התפקידים המוצעים לשופטים בדימוס, ספק אם ניתן יהיה לגייס ביניהם מי שיסכים לשמש בתפקיד יו"ר המועצה אלא אם הוא נחוש לפעול למען שוויון בע"ח.
- תפקיד היו"ר של המועצה מחייב הבנה מעמיקה בנושאי המחקר הביו-רפואי ומגע קרוב ויומיומי עם חוקרים מומחים ומיומנים. יו"ר שלא יוכל לקיים דיונים מסוג זה מתוך ידע מקצועי מעמיק לא יוכל למלא את התפקיד כראוי.
- הפסילה של נציג האקדמיה הלאומית לפקח על ניסויים בבע"ח מטילה ספק ביושרת אנשי המדע ומתן אישור לטענת המתנגדים לניסויים בטענה של "בעלי עניין". יש לזכור כי הפעילות המדעית בכללותה בנויה על בקרת עמיתים והשיטה פועלת היטב בקידום המדע, חלוקת המשאבים לחוקרים וקידום. חזקה על החוקרים בישראל כי בקרת העמיתים, העומדת במרכז החוקים לניסויים בבע"ח בכל ארצות התרבות, מיושמת ותיושם כראוי.
- 3. לסעיף מינוי וטרינר של המועצה בועדות הפנימיות:
- בכל הועדות משתתף וטרינר מומחה לחיות מעבדה האמון על רווחת בע"ח ובהתמחות באלחוש ובמזעור הסבל בניסויים. חזקה עליו, כמו על רוב האנשים, כי מקור משכורתו אינו מעוות את שיפוטו המקצועי.
- מספר הועדות הפנימיות ידרוש מינוי מספר גדול של וטרינרים, יסרב מאוד את פעילות הועדות ויעלה ממון רב. אין אפשרות לממן תוספת זו מתקציבי המחקר המצומצמים ממילא, ולכן שינוי זה בחוק יחייב איתור מקורות מימון ציבוריים לנושא זה.

פ/17/2367 שינוי שם: תיקון שם החוק חוק צער בעלי-חיים (ניסויים בבעלי חיים) התשנ"ד-1994 ייקרא "זכויות בעלי חיים (הגבלת ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994".

הוגשה ע"י חברי הכנסת: יואל חסון, קולט אביטל, גלעד ארדן דב חנין.

פ/17/2881 הצעה דומה הוגשה ע"י חברת הכנסת ליה שמטוב

המציעים מבקשים לעקר את החוק שנועד להסדיר חוקית את המחקר הביו-רפואי במדינת ישראל, כמקובל בכל ארצות התרבות, ולהשית עליו מגבלות העלולות לפגוע במחקר הזה ובפיתוח ביו-טכנולוגי ולפגוע במעמדה המכובד בתחומים אלה. לפי תורת המוסר המעוותת שעליהם מבוססת הצעה זו ותיקון פ/17/1983 למעלה יש לאסור פגיעה בבעלי חיים גם במחיר פגיעה בבני האדם. זאת בניגוד להלכה הפסוקה בישראל: "אין איסור משום צער בעלי חיים אם הוא עושה לצרכיו ולתשמישו" (תרומת הדשן סי' קה) ו- "מותר להתיר לרופאים לעשות נסיונות בלי שום גמגום ופקפוק" (שו"ת שרידי אש חלק ב סימן צא עמוד תרו).

מתוך הנימוקים להצעה: "חוק צער בעלי חיים עורך את האיזון בין פעולות המותרות לאדם לנקוט כלפי בעל החיים, גם במחיר פגיעה מסויימת בבעל החיים, מחד, לבין הפעולות האסורות, גם במחיר פגיעה בבני האדם." אישור עמדה מסוג זה סופה השוואת המעמד המוסרי של אדם וחיה – מעשה שאין לו תקדים בעולם.

פ/17/3256: הצעת חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים) (תיקון – ניסויים

בקופים), התשס"ח-2008. הוגשה ע"י חבר הכנסת גלעד ארדן.

1. יצירת רשימת בעלי חיים שלא ייערכו בהם ניסויים אלא בהיתר של ועדת היתרים.

2. בהצעה הנוכחית הרשימה כוללת רק קופים. (אולם זו רשימה פתוחה שידו

הנטויה של המחוקק עלולה להרחיב)

3. שר הבריאות, באישור השר להגנת הסביבה, ימנה ועדת היתרים בת שבעה חברים כדלהלן:

- א. שלושה נציגים מהמועצה ובהם וטרינר – והוא יהיה היושב ראש;
 - ב. שני נציגים מהמשרד להגנת הסביבה;
 - ג. שני נציגים מארגון הגג של הארגונים למען בעלי החיים.
4. לא יינתן אישור:

- א. לניסוי הכולל הרעבה או הצמאה של בעלי החיים המנויים ברשימה;
 - ב. לניסוי בבעל חיים המנוי ברשימה, שניסוי אחר כבר נערך בו.
5. בתום ניסוי כאמור ישלח עורך הניסוי את בעל החיים לשיקום, כפי שיקבע השר.

דברי הסבר

קופים הינם בעלי-חיים בעלי אינטליגנציה מפותחת, רגישות רבה וצרכים ביולוגיים ורגשיים דומים לאלה של בני-האדם. ניצול קופים לצורכי מחקר גורם להם סבל רב – פיזי ונפשי. במטרה להפחית את השימוש בקופים ובכדי למזער את סבלם, יש להעניק להם התייחסות מיוחדת ולקבוע קריטריונים מחמירים לשימוש בהם.

מאחר שניסויים בקופים הם סוגיה שנויה במחלוקת הן מדעית והן מוסרית, ומאחר שקיים כיום מגוון רחב של שיטות מחקר מתקדמות, בלתי פוגעניות, אשר ניתן ליישמן בבני-אדם ללא פגיעה בהם, חובה עלינו לפעול לצמצום השימוש בקופים למינימום האפשרי.

בשנים האחרונות מתגבשת במדינות האיחוד האירופי מגמה להפסקת ניסויים בקופים: באירלנד הונחה הצעת חוק לאיסור מוחלט על ניסויים בקופים; באיחוד האירופי נבחנת הצעת חוק לפיה יאסרו לאלתר ניסויים בקופי אדם ובקופים שניצודו מהטבע, ובטווח של 6 שנים יאסרו ניסויים בכל סוגי הקופים; בגרמניה התקבלה החלטה פרלמנטארית, לפיה יאסרו ניסויים בקופים הכרוכים בהצמאה או בהרעבת קופים. במדינות רבות בעולם קיים פיקוח קפדני על ניסויים בבעלי-חיים בכלל ועל ניסויים בקופים בפרט. במקומות מסוימים בעולם מתבצע הפיקוח על ידי ועדות מאוזנות בראשות אנשים נייטרליים, כגון שופטים.

בישראל הפיקוח על ניסויים בבעלי-חיים נתון בידי מועצה ארצית שבהרכבה יתרון מספרי גדול למדענים – רק 3 מתוך 23 חברי המועצה הינם נציגי הארגונים להגנת בעלי-חיים – ובראש המועצה עומד מדען. לאור זאת יש צורך בגוף נפרד ומאוזן להבטחת ההגנה המיוחדת על הקופים.

הצמאת קופים או הרעבתם כאמצעי לאילוץ קופים לציות להוראות החוקרים היא שיטה אכזרית ביותר ופוגעת בזכותם הבסיסית ביותר של הקופים למזון ומים. מאחר שקיימות שיטות הומניות וחיוביות יותר להשגת שיתוף פעולה בין הקופים לחוקרים, יש לבטל לאלתר שימוש בשיטה פסולה זו.

אורך החיים של קופים נמדד בעשרות שנים. הניסיון מלמד אותנו שיצר החיים של הקופים הוא חזק וניתן לשקם אותם ולהביאם להמשך חיים איכותיים לאחר גמר הניסוי בהם. חובה עלינו לתת להם הזדמנות שנייה לחיים טובים ולכן יש לחייב את הוצאתם לשיקום בגמר הניסוי.

כמו כן קיימת היום בכללי צער בעלי-חיים (ניסויים בבעלי-חיים), התשס"א–2001, סמכות לאשר במקרים מסוימים ביצוע ניסוי חוזר בבעל-חיים. סוגיה זו היתה שנויה

במחלוקת מוסרית. לאור מעמדם המיוחד של הקופים מוצע שבנוגע לניסויים בקופים תועדף הגישה של "מבחן בעל החיים הסובל" ותיאסר עריכתם של ניסויים בקופים שכבר השתתפו בניסוי.

על מנת לאפשר הוספת בעלי חיים אחרים עליהם יחולו ההוראות המוצעות, מוצע כי תיקבע רשימת בעלי חיים בתוספת, כך שעל מנת לערוך ניסויים בבעלי חיים המנויים בתוספת (לרבות ניסויים במערכת הביטחון) יידרש אישור ועדה מיוחדת לנושא, כמפורט לעיל, וכן יאסר להרעיב או להצמיא את בעלי החיים, לא יערך יותר מניסוי אחד בכל בעל חיים, ועל עורך הניסוי יהיה לדאוג לשיקום בעלי החיים, לאחר הניסוי, על חשבוננו.

הערותינו לחוק זה:

הצעת החוק של חה"כ גלעד ארדן (שאת דברי ההסבר המצורפים לה הבאנו במלואם) עלולה להביא לעצירת כל הניסויים בקופים במדינת ישראל ומניעתם בעתיד. הצעה זו מתעלמת מהעובדה שבעולם הנאור ניסויים בקופים מהווים שלב חיוני בפיתוח תרופות וגישות טיפוליות חדשות.

יש להדגיש כי הקופים כוללים שתי קבוצות "קופי אדם" (כמו השימפנזים והגורילות) וקופים ירודים (שעליהם נמנים קופי המקוק והקיפופים). בעוד שניתן לייחס דמיון כלשהו בין האדם לקופים דמויי האדם, הרי שהקופים הירודים שונים מאוד. השימוש בקופי אדם למחקר מאוד מוגבל ומצומצם רק למקרים שאין מנוס מלהשתמש בהם ונאסר בארצות אחדות. בארץ לא נערכו ולא יערכו, קרוב לודאי, ניסויים בקופים אלה.

בניגוד לאמור בדברי ההסבר לחוק, השימוש בקופים ירודים לצרכי מחקר הכרחי ומוערך בכ- 100,000 לשנה בעולם. בדצמבר 2006 הגישה ועדת מומחים (שבעצמם אינם משתמשים בקופים במחקרם), ממיטב המדע הבריטי את ממצאיה לגבי ההישגים, הצורך ותחזית השימוש בקופים לצורכי מחקר ביו-רפואי. מסקנתם הנחרצת היא כי לפחות בעתיד הנראה לעין, קיימת הצדקה מדעית למחקר זהיר ומבוקר באופן קפדני בקופים. הדו"ח מדגיש את הצורך בקופים למחקר בתחומים שבהם מודלים בחיות ניסוי אחרות אינם מספקים מידע רלוונטי וישים לאדם: מערכת החיסון, העצבים הרבייה וההתפתחות (אלצהיימר; פרקינסון ופיתוח חיסונים כמו ל- HIV/ AIDS).

בהתאם לכך, השימוש בקופים ירודים מאוד מצומצם ומהווה כמאית האחוז מכלל בעלי החיים המשמשים לניסויים ומעל ל-90% מזה למחקרים הקשורים במישרין לרפואה. הטלת איסורים מיוחדים על שימוש בקופים, שגם היום הוא מצומצם מאוד בארץ (כ- 40-50 קופים בשנה בארץ לעומת 449 בבלגיה, 60 בשוודיה ו- 455 בשוויץ, מדינות מפותחות מדעית ובעלות אוכלוסיה בגודל דומה לישראל).

יש להדגיש כי חלק גדול מן הניסויים בקופים בארץ במעבדות כמו של פרופ' אילון ועדיה, פרופ' חגי ברגמן מהאוניברסיטה העברית, פרופ' משה אבלס מבר-אילן ופרופ' עמירם גרינולד ממכון ויצמן נעשה בתחום מחקר המוח. לאחרונה התבשרנו על הצלחות להניע זרוע רובוטית או רובוט ע"י אותות ממוחו של קוף (ניו-יורק טיימס 15.1.08 ו"הארץ" 18.1.08). חשוב לציין שני גורמים: א. למדינת ישראל יש את האוצר הגדול של שילוב בין מוחות חישוביים (מדעי המחשב, מתמטיקה, פיסיקה וכו') לבין ביולוגים – שילוב הכרחי להצלחה בתחום זה. ב. פרופ' עמירם גרינולד פיתח שיטה חדשנית ביותר המאפשרת מדידת האותות מקליפת המוח ללא הכנסת אלקטרודות ל"עומק". לכן, כשנגיע ליישומים בבני-אדם פגועי גפיים, תהיה עדיפות לשימוש בשיטותיו של פרופ' גרינולד שהן פחות פולשניות. יש להוסיף שפרופ' גרינולד חוקר אותות דומים במערכת הראיה. ההצלחה להניע רובוט ללכת באמצעות קוף, עשויה ביום מן הימים לגרום לרובוט או אפילו לאדם לראות. ניסויים מסוג זה חייבים להיעשות בקופים, הן בגלל ההליכה על שתיים (עיקר הבעיה היא שמירת שיווי המשקל), והן בגלל אנטומיה ותיפקוד הגפיים והדמיון בארגון המוח.

הערות פרטניות לחוק המוצע:

1. הצעת החוק ממציאה קטגוריה של "חיות מוגנות" בלא כל קשר לאמנה הבין-לאומית CITES אשר "נועדה להבטיח כי הסחר הבינלאומי בחיות הבר לא יפגע במצבן בטבע ויביא להכחדתן" ולהגדרה של חיות מוגנות בחוקי הגנה על בעלי חיים.
2. הקופים המשמשים לניסויים במדינת ישראל מובאים אליה בהתאם לכללי האמנה ובהתאם לדרישות של הגנה על בעלי חיים שבסכנת הכחדה. טיעונים הפוכים הופרכו כבר ע"י פסיקת בג"ץ.
3. יש להדגיש כי במועצה הארצית לניסויים בבעלי חיים כוללת ייצוג של משרדי הממשלה (8), אוניברסיטאות וארגוני רופאים (11), שרק מיעוטם עוסק במחקר, התעשייה (1) וארגונים המתנגדים לניסויים בבעלי חיים (3). הפיקוח הציבורי והשקיפות (פרסום הפרוטוקולים באתר משרד הבריאות) מובטחים.
4. מדברי המבוא והאמור עד כה ברור כי אין הצדקה לייחד לאישור ניסויים בקופים ירודים הליך וועדה מיוחדים. להלן הערות לגבי סעיפי ההצעה:
5. כיוון שאין מדובר על חוק הקשור בהגנה על בעלי חיים אין כל עניין למעורבות של המשרד להגנת הסביבה, שממילא מפקח על ההספקה של הקופים.
6. בודאי שאין להפקיד בידי אנשים המתנגדים לניסויים בבעלי חיים, ובקופים בפרט, כ-28% מוועדה המוקדמת על אישור ניסויים בהם. דומה הדבר למינוי משגיחי כשרות בבית מטבחים של חזירים.

7. כיוון שעיקר השימוש בקופים מיועד למחקרים רפואיים או בסיסיים בעלי השלכות לרפואת האדם- מן הדין כי כל ועדה העוסקת בבדיקת ניסויים בקופים תמנה בעיקר מומחים בביו-רפואה שימונו, ככל המועצה לניסויים בבעלי חיים, על ידי שר הבריאות.
8. הצעה משתמשת במושגים המסולפים של "הצמאה" ו"הרעבה" ביחס לניסויים בקופים. יש וצרכי הניסוי דורשים דחיית שתייה או האכלה וקשירתם לפעילות הקוף. דחייה כזו היא חלק משגרת החיים של הקופים בטבע- יש ונדרשות שעות של נדידה למקור המים והמזון ממקום המסתור הלילי עד לסיפוק צרכם. במעבדות מקפידים תמיד על הספקת המנה היומית הנדרשת לאכילה ושתייה ואיזון משקל הגוף.
9. השימוש במונח "ניסוי אחד" או "תום ניסוי" מערפל ומטעה. יש להדגיש כי ניסוי מורכב משלבים וטיפולים רבים ומסתיים בהשגת מטרות הניסוי.
10. במקרים רבים, הניסוי דורש הקרבת החיה (הרדמתה) לשם בדיקה מפורטת של תוצאות הניסוי ואישושם. על כן, הדרישה לשיקום החיות חייבת להיות מסוייגת בצרכי הניסוי.
11. קהיליית המדענים המשתמשים בקופים ומוסדות המחקר בישראל משתתפים בפיתוח מקלט הקופים הישראלי בבן שמן שבו שוקמו כבר כ-20 קופים לאחר גמר הניסויים בהם. זוהי אחת הדוגמאות הראשונות בעולם לשיקום קופים התנדבותי בלא צורך בחקיקה.
- בסיכום, כל אדם שטובת בריאות הציבור וטובת בני האדם לנגד עיניו חייב להתנגד להצעת חוק זו. משמעותה פגיעה בסיכוי שנותר לחולים במחלות ופגיעות קשות והפיכתה של מדינת ישראל למדינה הראשונה בעולם המפותח האוסרת ניסויים בקופים וגוזר על המחקר הביו-רפואי והפיתוח הביוטכנולוגי פגיעה אנושה.

ב. לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) התשנ"ד-1994

**פ/17/2420 הצעת תיקון – המתה לתכלית ראויה :
הוגשה ע"י חברי הכנסת: יולי-יואל אדלשטיין**

פ/17/2168 הצעה דומה הוגשה ע"י חבר הכנסת גלעד ארדן

בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא: "(ה) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 22(1), לא ימית אדם בעל חיים ללא תכלית ראויה."

בחוק המקורי סעיף 22: סייג לתחולה (תיקון: תשנ"ד) חוק זה לא יחול- (1) על המתת בע"ח שנעשתה לצורכי מאכל אדם; (2) על ניסויים בבע"ח הנערכים על פי חוק צער בע"ח (ניסויים בבע"ח)

נא לשים לב: ניסויים בבע"ח לא נכללו בסייג לתחולה בהצעה החדשה. המשמעות בעוד שהמתה לצרכי מאכל אדם תהיה מותרת – לצרכי ניסויים ביו-רפואיים היא לא תותר. אנו מבקשים כי בסעיף 22 סייג לתחולה יתווסף גם סעיף (2) על ניסויים בבע"ח הנערכים על פי חוק צער בע"ח (ניסויים בבע"ח)

פ/17/2170 הצעת תיקון - חובת התייעצות ומסירת מידע, התשס"ז-2007

הוגשה ע"י חברי הכנסת: יואל חסון, דב חנין.

הוספת סעיף 17ב:

(א) גוף ציבורי יתייעץ עם ההתאחדות הישראלית של הארגונים להגנת בעלי-חיים (להלן - ההתאחדות), במהלך גיבוש החלטה או מדיניות, שעל פניה נראה שכרוכה בה, במישרין או בעקיפין, פגיעה בבעלי חיים.

(ב) גוף ציבורי יעמיד לרשות ההתאחדות, על פי דרישתה, כל מידע בעניין בעלי חיים המצוי ברשותו.

(ג) "גוף ציבורי" - הכנסת, משרדי הממשלה, כל מפעל או מוסד של המדינה שהוקם לפי חוק, גוף שנמצא בשליטה ישירה או עקיפה של הממשלה או של רשות מקומית וגופים מבוקרים כמשמעותם בחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]."

הצעת החוק מנסה להחיות בדלת האחורית את ההצעה שהוגשה בכנסת השש-עשרה להקמת ההתאחדות הישראלית של הארגונים להגנת בעלי-חיים (להלן - ההתאחדות) ונדחתה. גרוע מכך, ההצעה מבקשת להשית חובת התייעצות על כל גוף ציבורי (ראו סעיף ג, במובלע כולל אוניברסיטות ומוסדות מחקר אחרים) עם איגוד של אירגונים התנדבותיים ניצים ביניהם ומתחרים בתביעותיהם הקיצוניות להשוואת מעמדם המוסרי והמשפטי של החיות לאלה של האדם.